

Revisionsberättelse för år 2023

Vi har under år 2023 granskat regionstyrelsens och nämndernas verksamhet och helägda kommunala bolag.

Granskningen har vad avser regionen utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogade bilagor.

Revisorerna ska bedöma om resultatet är förenligt med fullmäktiges finansiella mål och de verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i och med att inget av regionens tre finansiella mål uppnås. Vi bedömer att verksamheternas måluppfyllelse inte heller är förenlig med de verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts när endast ett mål uppnås och fem mål uppnås delvis.

Nämndernas förmåga att hålla budget är avgörande för att regionen över tiden ska kunna leva upp till god ekonomisk hushållning. För året visar nämnderna sammantaget en negativ avvikelse i förhållande till budget om -241 mnkr (87 mnkr). Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett stort underskott på 229 mnkr. Nämnden har tappat 144 mnkr i riktade statsbidrag kopplat till pandemin och tillgänglighetsmedel. Samtidigt har man haft en hög kostnadsökning vilket gör att nämnden har en nettokostnadsökning på 17 %. Endast tre av sju nämnder klarar sin budget eller har överskott. Nämndernas budgetavvikelser är otillfredsställande. Vi ser framför oss att ansvariga nämnder och regionstyrelsen tar ytterligare initiativ för att utveckla sin uppsiktsplikt och budgetprocess samt att det fattas kompletterande beslut för att kunna redovisa ekonomisk balans i förhållande till tilldelade budgetar.

Regionen ska enligt Kommunallagen (KL) göra en avstämning av balanskravet och redovisa detta i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL. Region Gotland redovisar ett negativt balanskravsresultat med -136 mnkr (285). Av balanskravsutredningen som redovisas i årsredovisningen framgår att regionstyrelsen med hänvisning till synnerliga skäl inte avser att reglera underskottet. Detta innebär att regionens resultatutjämningsreserv (RUR) om 364,2 mnkr inte nyttjas.

Regionstyrelsen har i sin beredning av förslag till årsredovisning enligt vår bedömning felaktigt hänvisat till synnerliga skäl för att inte återställa balanskravsresultatet för år 2023. Underskottet skulle i stället ha kunnat regleras genom nyttjande av resultatutjämningsreserven. Trots ovan väljer vi revisorer att inte rikta en formell anmärkning.

Vår sammanfattande bedömning är att regionen sammantaget inte fullt ut uppfyller lagens krav för god ekonomisk hushållning.

Vi **tillstyrker** att regionstyrelsen och nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi bedömer att årsredovisningen och räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Vi bedömer dock att de synnerliga skäl som regionstyrelsen åberopar i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten och att kravet om god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas i tillräcklig omfattning.

Vi tillstyrker att regionens årsredovisning godkänns.

Visby i april 2024

Barbro H Ronsten

Carin Backlund

Anita Skarphagen

Bengt Lindskog

Thomas Gustafson

Agne Andersson

Lena Simonson

Inga-Lill Silvergren

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (bilaga 1)

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till regionfullmäktige (bilaga 2)

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter från regionens helägda bolag (bilaga 3)